

4 AYDA 1.5 MİLYON İNSANIMIZ İŞ BULDU

Türkiye İstatistik Kurumu nisan ayı istihdam tablosunu yayımladı.

28.1 milyon çalışanımız, 3.2 milyon işsizimiz var. Tabii ki nisan tablosu önemli. Ama istihdamdaki değişimi izlemek için, (1) Bir yıl önceye göre, (2) Bir ay önceye göre, (3) Belli bir zaman süresinde değişimi değerlendirmek gerekir.

1) Yılbaşından sonra 4 ayda 1.5 milyon kadın ve erkek iş buldu.

2017'ye girdiğimizde çalışan sayısı 26.6 milyondtu. 2017 Nisan'da 28.1 milyon oldu. Çalışan sayısı yılbaşından sonra her ay arttı. İlk 4 ayda 1.5 milyon artış önemli bir artıştır.

Hükümet ekonomiyi canlandırmak için değişik politikalar uygularken, istihdam artışı için hedefler belirledi. Bu hedeflerin gerçekleştiği görülüyor.

	İşsiz Sayısı	Çalışan Sayısı
2016 Nisan	2.824	27.638
2016 Aralık	3.872	26.689
2017 Ocak	3.985	26.672
2017 Şubat	3.900	26.956
2017 Mart	3.642	27.489
2017 Nisan	3.287	28.157

2) 2016'da işsiz sayısı 2.8 milyondtu. 2017 Nisan'da işsiz sayısı 463 bin arttı. 3.2 milyon oldu. Buna karşılık çalışan sayısı, geçen nisandan bu nisana 519 bin arttı.

Ne var ki bir yılda iş bulduklarında çalışmaya hazır olanların sayısı 982 bin arttığı için, tamamı iş bulamadı. İşsizler ordusuna 463 bin kişi eklendi.

Bunun için de geçen nisan yüzde 9.3 olan işsizlik oranı, bu nisan yüzde 10.5 oldu.

3) Nisan 2017, çok kişinin iş sahibi olduğu bir ay oldu. Bir ayda çalışmaya hazır kadın ve erkek sayısı 313 bin artarken, çalışan sayısı 668 bin artınca, işsizlerin sayısı 355 bin azaldı.

	Nisan 2016 Nisan 2017	Mart 2016 Mart 2017
	Mlak Değişim	Aylık Değişim
İçerisinde Artış	982	313
Çalışan Sayısında Artış	519	668
İşsiz Sayısında Artış	463	-355
İşsizlik Oranında Değişim(%)	9.3 / 10.5	11.7 / 10.5
Genç İşsizlikte Değişim(%)	16.0 / 19.8	21.4 / 19.8
Sanayide Çalışan Sayısında Artış	-9	26
Tarımda Çalışan Sayısında Artış	-32	235
İnsaattan Çalışan Sayısında Artış	102	183
Hizmetlerde Çalışan Sayısında Artış	457	223

Hükümetin istihdam artışını sağlamaya dönük tedbirleri nisanda etkili oldu.

Ekonomide canlanmaya bütçe katkı yaptı

2017'nin ilk yarısında bütçeden ekonomiyi canlandırma arayışında, (1) Beklenenden fazla harcama yapıldı. (2) Beklenenden az gelir toplandı.

Hükümetin ekonomiyi canlandırma ve istihdamı artırma politikasının başarılı olmasına bütçe büyük destek verdi. Yılın ilk 6 ayı bütçe gelirleri 299 milyar TL iken, bütçe giderleri 324 milyar TL oldu. Bütçe 25 milyar TL açık verdi.

Bütçe gelirleri 6 ayda yüzde 8.8 artarken giderler yüzde 18.5 arttı.

	2016	2017
Dahilde Alınan KDV	8.7	6.9
Özeldde Tüketim Vergisi	12.6	11.6
İthalde Alınan KDV	2.2	20.3

Gider ile gelir farkının kapatılması gerekiyor. (1) Maliye Bakanı, yıl sonuna kadar yeni vergi olmayacağını açıkladı. (2) Açık vergiyle kapatılmazsa, borçlanarak kapatılır.

Hazine iç piyasadan para çekmeye başlayınca, iç piyasada para azalacak. Arz ve talep dengesi bozulunca kaçınılmaz olarak faizler yükselecek. Ocak - haziran dönemi bütçe gelirlerinde dikkat çeken gelişme KDV ve ÖTV gelirlerindeki değişim. Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisi değişim oranları talepteki değişimi, piyasadaki değişimi gösterir.

Ancak bu yılın bir özelliği var. Hükümet mobilya ve beyaz eşyada talebi canlandırma arayışında KDV ve ÖTV indirimi uyguluyor. Bu uygulamanın KDV ve ÖTV tahsilatındaki ağırlığını bilemiyoruz.

2016'nın ilk yarısında dahilde alınan KDV yüzde 8.7 artmıştı. 2017'nin ilk yarısında yüzde 6.9 arttı. ÖTV artışı geçen yılın ilk yarısında yüzde 12.6 iken bu yıl yüzde 11.6 oldu. İthalde alınan KDV geçen yıl ilk 6 ayda yüzde 2.2 artmıştı. Bu yıl yüzde 20.3 arttı. KDV ve ÖTV artış oranlarına bakarak 2017'nin ilk yarısında ekonomide, talepte büyümeyi geçen yıllarla karşılaştırma şansımız yok.